

Betrouwbare mastermaker

Er zijn verschillende manieren om een master aan te leveren voor de fabricage van cd's. Populair vanwege de betrouwbaarheid is ddp, een format dat je bijvoorbeeld kunt maken met DDP Creator van Sonoris.

door Sander van der Heide > redactie@interface.nl

Loepend door de Free Record Shop vraag je je af waarom we eigenlijk nog cd's maken. Het medium lijkt op sterven na dood, en wordt geheel verdrongen door games en films. Toch zijn er cd-fabrieken die miljoenen cd's per jaar persen. Zo moest ik laatst een master aanleveren waarvan tachtigduizend cd's gemaakt zouden worden. Bij het aanleveren van zo'n master is het niet alleen een kwestie van 'zo snel mogelijk', maar ook van 'zo betrouwbaar mogelijk'.

Dat is precies de reden waarom het ddp-formaat populair is; ddp (Disc Description Protocol) is een exacte disc-image van je cd-master. In dat disc-image zit in feite één groot audiobestand met wat kleine bestanden met

extra info, zoals de bekende pq-list, die de cd-speler 'vertelt' waar een track begint en eindigt in dat grote audiobestand.

Als je een cd-master aanlevert als audio cd-r, heb je een disc-image omgezet naar een speelbare cd. Een eigenlijk overbodige stap, waarbij kleine, nauwelijks waarneembare foutjes en lichte verschuivingen kunnen ontstaan. Die kunnen weliswaar worden hersteld, maar tijdens het inlezen van die cd kan er eventueel weer een leesfout optreden. Ddp heeft als voordeel dat de disc-image bit voor bit nauwkeurig naar de fabriek kan worden gestuurd.

Ddp maken

De meeste professionele audiopakketten hebben een geïntegreerde ddp-exportfunctie of

bieden die aan als optie. Denk aan Samplitude of Wavelab. Pakketten die minder op mastering zijn gericht hebben die optie vaak niet (Pro Tools), of een ddp-functie met minder bewerkingsmogelijkheden (Waveburner). Het belangrijkste is dat de ddp exact is wat jij wilt wegsturen en dat nergens een foutje is binnengesloten. DDP Creator van Sonoris is een zelfstandig programma dat precies daarvoor is gemaakt.

Als je DDP Creator hebt opgestart, kun je een of meerdere audiobestanden toevoegen. Dit mogen wav-, aiff- of flac-bestanden zijn, zolang ze maar 44kHz/16-bit zijn. Tevens moet je al de beginnetjes en eindjes schoon hebben gemaakt. Je kunt hier niet zoals bij Waveburner of Toast, nog fades maken. Als de bestanden met bestandsnaam en tijdsduur in het venster zijn verschenen, kun je de volgorde nog wel veranderen door ze te verslepen (nadat je onderin Table Locked hebt uitgevinkt!). Per track kan de titel voor CD Text overgenomen worden van de bestandsnaam of je vult het zelf in. De bewerkingsmogelijkheden van CD Text zijn bijzonder uitgebreid in DDP Creator. Zelfs de barcode, taal en genre zijn in te vullen. Alle tracks kun je gewoon beluisteren (in het audimenu kun je de uitgang instellen) en er is zelfs een functie waarbij je de overgangen tussen de tracks kan laten passeren.

Extra's

Behalve losse audiobestanden kun je ook importeren van cd (handig voor compilaties), ddp (die je zelf hebt gemaakt, maar ook uit andere systemen) of bijvoorbeeld een cue sheet. Dankzij deze laatste functie kun je een

master ook exporteren in een programma als Samplitude, Wavelab, Nero of Toast, en er vervolgens in DDP Creator een ddp-master van maken.

Behalve ddp-images kan DDP Creator ook een cue sheet exporteren (handig om iemand anders de master te laten horen door de cue sheet te sturen via internet) of een cd branden. De huidige 2.03-versie van het programma ondersteunt de meeste gangbare cd-branders. Er zijn nog wat leuke extra features die het een volwaardig pakket maken: pq-sheet export als pdf-bestand (met info over de lengtes van nummers, start/stop/pauze-tijden, titels en isrc-codes), een ftp-functie om de ddp-master naar de server van een fabriek te uploaden en een MD5 checksum generator, waarmee de ontvanger kan controleren of de bestanden gelijk zijn aan het origineel. Het controleer-programma kun je zelfs toevoegen aan je ddp.

Conclusie

Sonoris Audio Engineering DDP Creator is een volwaardig programma om betrouwbare ddp-bestanden te maken. Er zijn zeker aanvullingen te bedenken die het programma nog completer zouden maken – een mogelijkheid om 24-bits bestanden te gebruiken; toevoeging van verschillende soorten dithering (per track, met previewmogelijkheid (om die 24-bit bestanden weer terug naar 16-bit te ditheren); aanpassen van volume per track, samplerate-conversie (zodat je 48kHz-bestanden kunt gebruiken) – maar dat zijn zaken die buiten de intentie van het programma lijken te liggen. Je weet echter nooit wat er nog uit de creatieve koker van Sonoris-oprichter Piet Stenekes kan komen. Verder kun je je master vanuit DDP Creator exporteren naar andere programma's, bewerken en vervolgens weer terug importeren om in DDP Creator een ddp-master te maken. Zo kun je de betrouwbaarheid en overzichtelijkheid van DDP Creator nog aanvullen met extra mogelijkheden. ■

HET OORDEEL

- +**
 - extreem eenvoudig in gebruik
 - betrouwbaar
 - mogelijkheid om meerdere formaten te exporteren en importeren
- - geen editmogelijkheid of volumeaanpassing

SPECIFICATIES

- OSX (intel voor cd-branden)/ Windows
- import en export van wav/aif/flac-bestanden
- isrc, mcn and CD Text
- export ddp 2.00 image files
- import ddp 2.00 image files
- ondersteuning Cue Sheet (cue), Pyramix (pmi) en CD Image
- audio-cd branden
- audio-cd import (ripping)
- data-cd/dvd branden
- MD5 checksum genereren
- MD5 checker (Win/Mac), bestand in de ddp-image
- RedBook compliance checking
- pq-sheet pdf export
- ftp-upload

INFO

- **Prijs incl:** € 229,-
- **Distributie:** Sonoris Audio Engineering, info@sonoris.nl
- **Internet:** www.sonoris.nl

**'RECEIVE YOUR PERSONAL
MACBOOK AND RECORD /
MIX IN SERIOUS STUDIO
FACILITIES AT THE
SCHOOL...'**

SAE INSTITUTE
FUN EDUCATION, SERIOUS QUALIFICATION

AUDIO ENGINEERING
ELECTRONIC MUSIC
WEB DEVELOPMENT
GAME DEVELOPMENT
DIGITAL FILM & ANIMATION
NEW DIGITAL JOURNALISM
NEW HIP HOP PRODUCTION

**NU OOK
ONLINE CURSUSSEN
ONLINE.SAE.EDU**

DDP Player

Voordat een cd in productie gaat, moet de uiteindelijke master worden beluisterd en gecheckt. Dat moet dan wel precies datgene zijn wat ook naar de fabriek gaat, dus het ddp-bestand. Hiervoor heeft Sonoris een DDP Player gemaakt. Iedereen kan zo'n player los kopen voor € 59,-; een mastering engineer kan voor € 299,- een versie kopen die hij aan al z'n klanten kan aanbieden. Via deze DDP Player kun je direct op je computer naar de master luisteren, de titels controleren, overgangen beoordelen, audiobestanden exporteren of een cd-r branden. Voor platenmaatschappijen, die vaak met ddp te maken hebben, is dit programma een must.

Amsterdam: 020-6228790
Rotterdam: 010-4117951
Brussel: 02/6479220
www.sae.edu